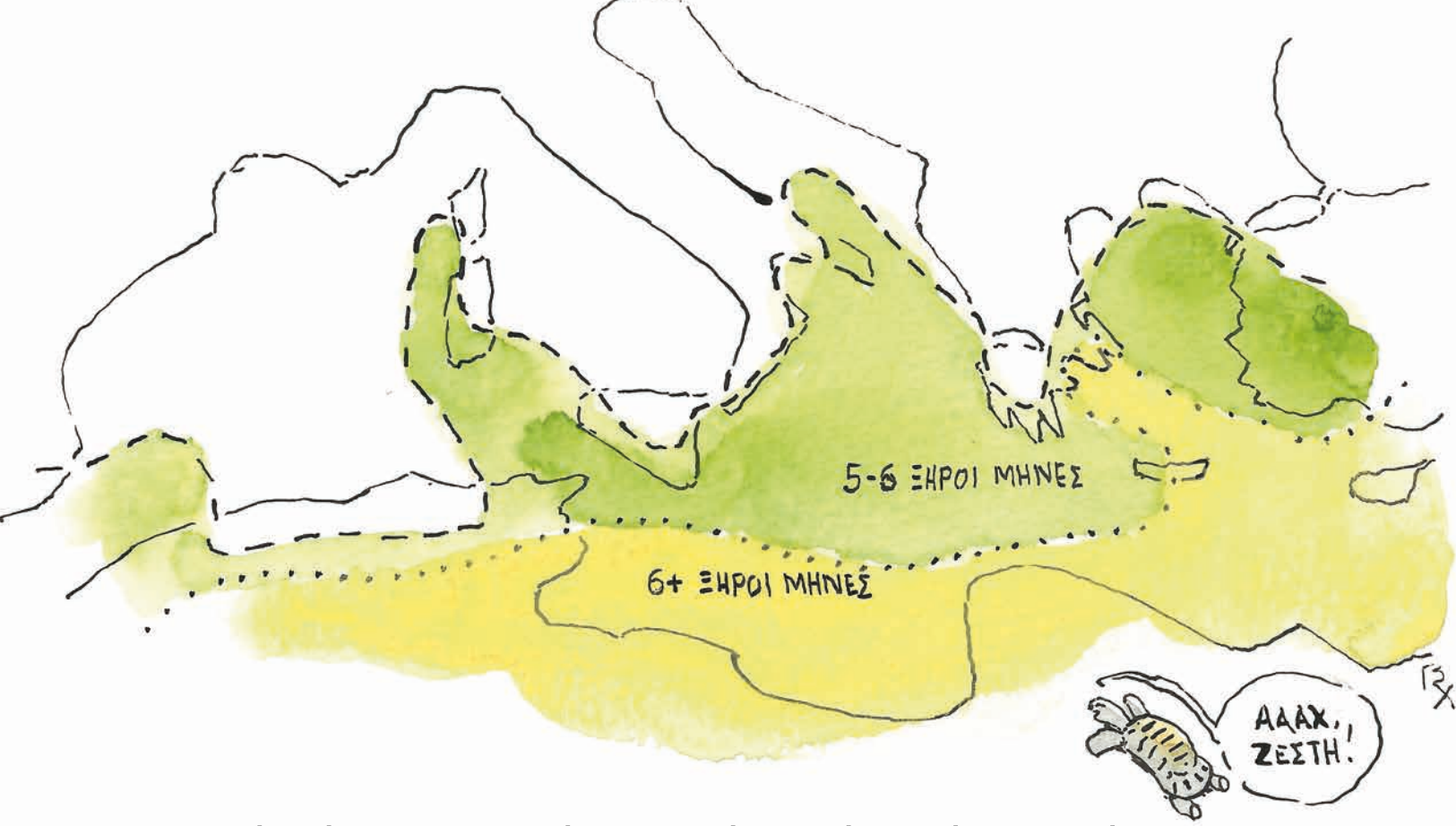

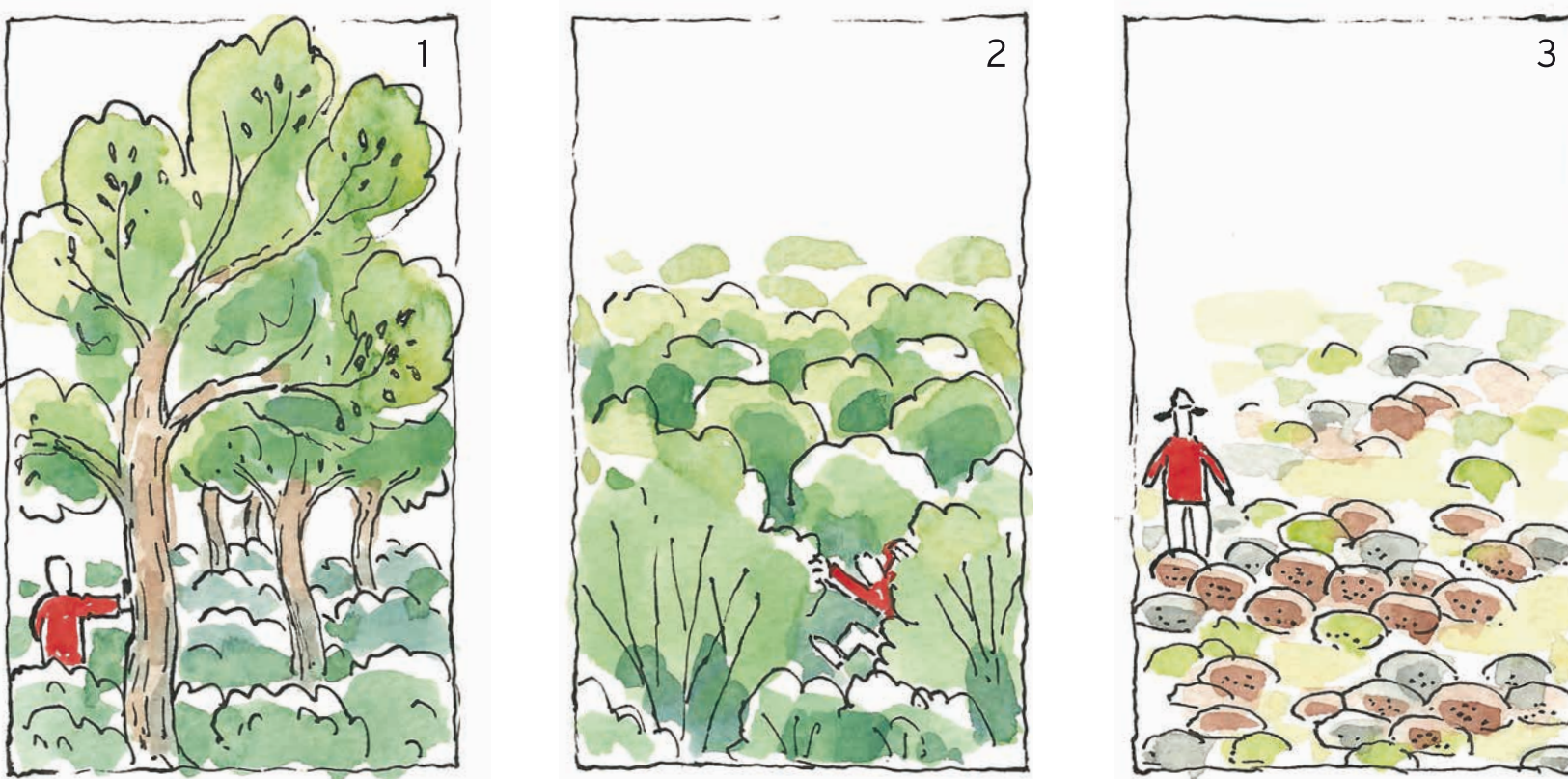
Κλίμα και βλάστηση στην Αττική

Το μεσογειακό κλίμα χαρακτηρίζεται από ζεστό, ξηρό καλοκαίρι. Η Αττική, με περισσότερους από 6 ξηρούς μήνες το χρόνο, είναι σαν μια προέκταση της Αφρικής στην Ευρώπη.

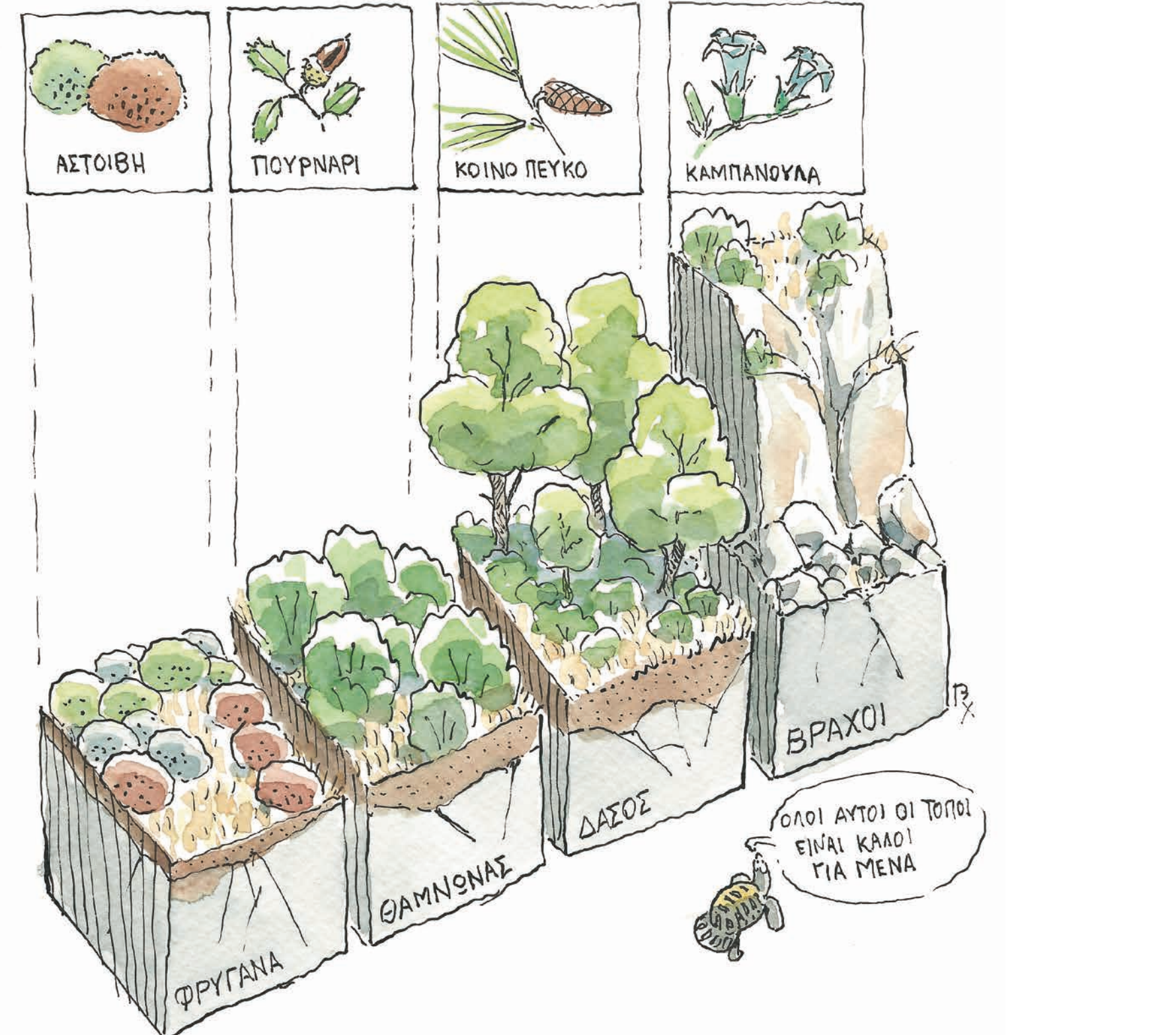
Η δασική βλάστηση στην Αττική (βλάστηση = το σύνολο των φυτών σε μια περιοχή) έχει είδη φυτών που υπομένουν τη θερινή ξηρασία, ενώ δραστηριοποιούνται στο βροχερό χειμώνα:

1. Πευκοδάση, με κοινό πεύκο στις πλαγιές και κουκουναριά στις παραλίες.
2. Θαμνώνες σκληρόφυλλων, με θάμνους που έχουν σκληρά φύλλα και βαθιές ρίζες (πουρνάρι, κουμαριά κ.ά.).
3. Φρύγανα, με μικρούς στρογγυλούς θάμνους που ρίχνουν τα φύλλα τους το καλοκαίρι (θυμάρια, αστοιβές κ.ά.).

Το μεσογειακό μωσαϊκό βλάστησης

Στην Αττική, η βλάστηση φτιάχνει ένα μωσαϊκό με διαφορετικές ψηφίδες: φρύγανα, θαμνώνες, πευκοδάση, βράχους ...και καψάλες (καμένες εκτάσεις).

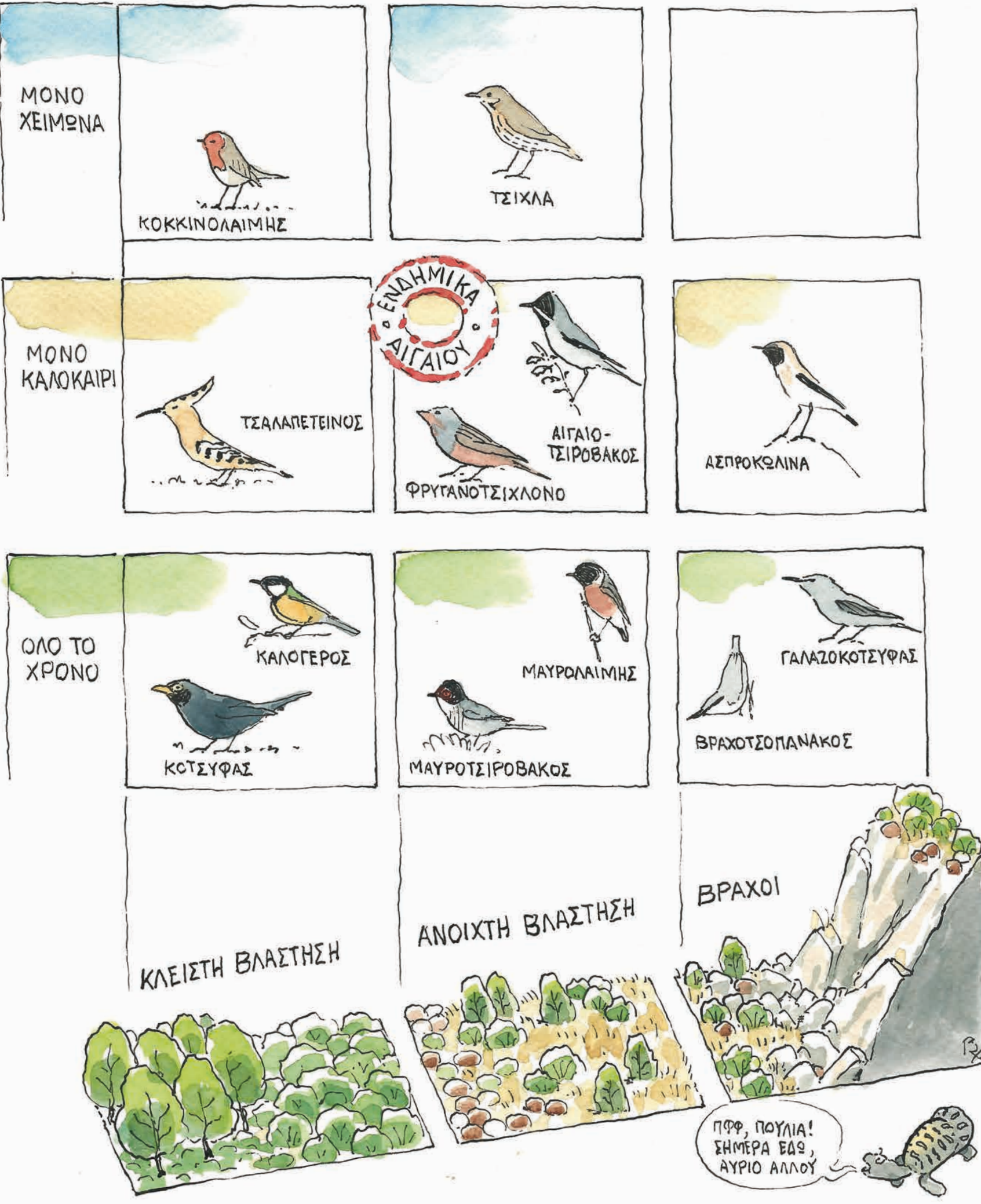

Το μεσογειακό μωσαϊκό είναι δυναμικό: μια καψάλα γίνεται θαμνώνας, ένας θαμνώνας γίνεται δάσος, ένα δάσος ή θαμνώνας καίγεται...

Πουλιά στις πλαγιές της Αττικής

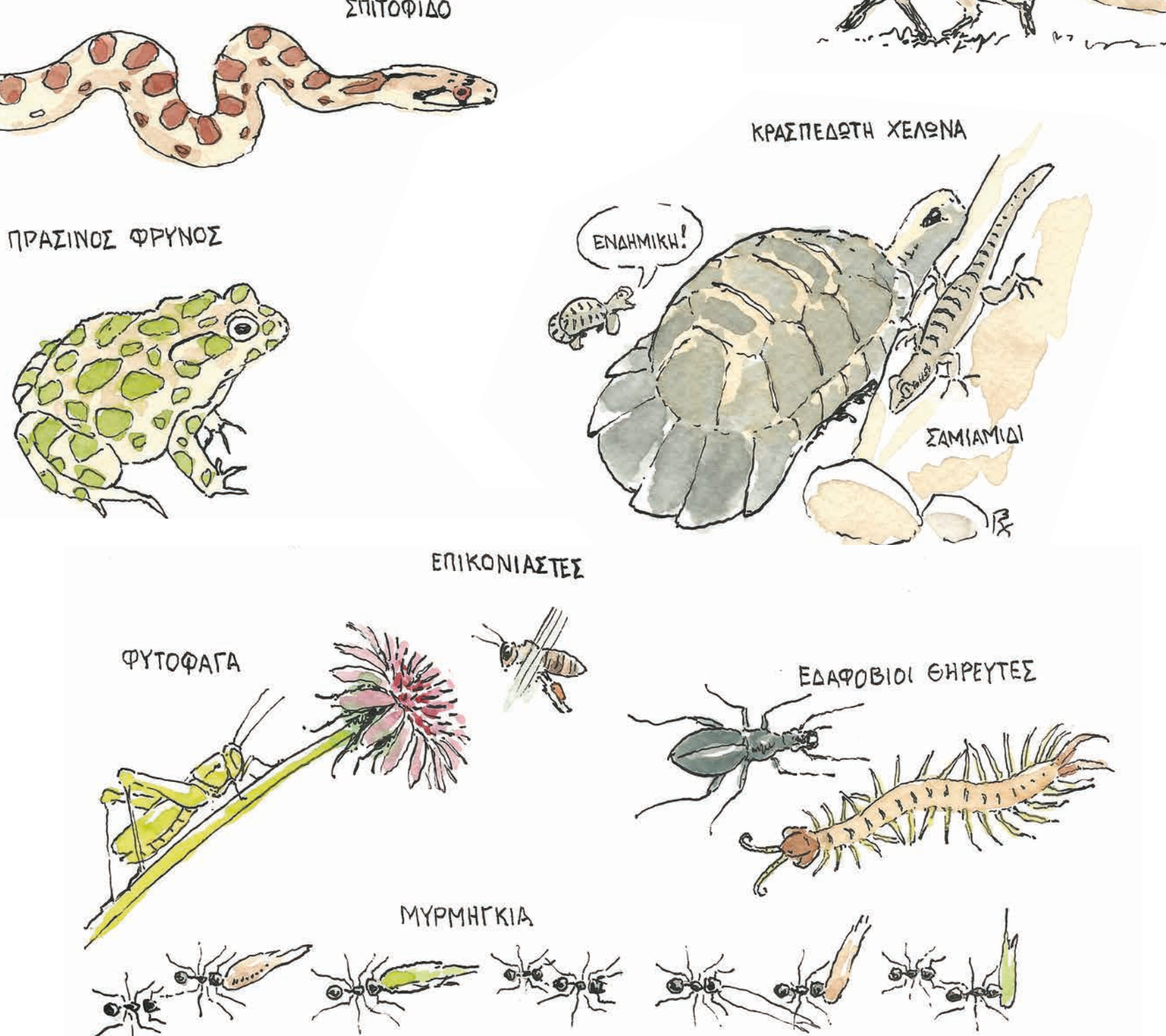
Έχουν καταγραφεί 100+ είδη πουλιών. Κάθε είδος προτιμά διαφορετικό οικοτόπο και εποχή.

Οι επιστημονικές ονομασίες είναι: κοκκινόλαιμης (*Erithacus rubecula*), τσίχλα (*Turdus philomelos*), τσαλαπετεινός (*Upupa epops*), αιγαιοτσίρβακος (*Sylvia rueppellii*), φρυγανότσιχλονο (*Emberiza caesia*), ασπροκωλίνα (*Oenanthe hispanica*), κότουφας (*Turdus merula*), καλόγερος (*Parus major*), μαυροτσιροβάκος (*Sylvia melanocephala*), μαυρολάιμης (*Saxicola rubicola*), γαλαζοκότουφας (*Monticola solitarius*), βραχοτσιροπάνακος (*Sitta neumayer*).

Ζώα στις πλαγιές της Αττικής

Στα δασικά οικοσυστήματα της Αττικής ζουν δεκάδες είδη ερπετών και θηλαστικών, αλλά και χιλιάδες είδη ασπόνδυλων (έντομα, αράχνες, σαλιγκάρια κ.ά.).

ΝΥΧΤΕΡΙΔΕΣ: Σχεδόν 20 είδη κυνηγούν έντομα (το καθένα σε διαφορετικό τόπο) και διαχειμάζουν σε σπηλιές.

ΑΛΕΠΟΥ: Η αλεπού (*Vulpes vulpes*) είναι ο μεγαλύτερος θηρευτής στην Αττική (εκτός από την Πάρνηθα, όπου ζει και ο λύκος).

ΣΠΙΤΟΦΙΔΟ: Το σπιτόφιδο (*Zamenis situla*) είναι ένα από 6 είδη φιδιών (όλα ακίνδυνα, εκτός από την οχιά) που τρέφονται με ποντικούς.

ΚΡΑΣΠΕΔΩΤΗ ΧΕΛΩΝΑ: Η κρασπεδωτή χελώνα (*Testudo marginata*) ζει μόνο στην Ελλάδα, όπου βόσκει σε πετρώδεις πλαγιές.

ΣΑΜΙΑΜΙΔΙ: Το σαμιαμίδι (*Cyrtopodion kotschy*) παραμονεύει σε βράχους για έντομα.

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΦΡΥΝΟΣ: Ο πράσινος φρύνος (*Pseudoeidalea viridis*) χρειάζεται νερό μόνο την άνοιξη, για να γεννήσει τα αυγά του.

ΦΥΤΟΦΑΓΑ: Κυρίως ασπόνδυλα (π.χ. ακρίδες) και ο λαγός, αλλά και τα ελάφια στην Πάρνηθα.

ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΕΣ: Χιλιάδες είδη μέλισσας, πεταλούδας, νυχτοπεταλούδας, μύγας, σφήκας, σκαθιού εξασφαλίζουν ότι θα συνεχίσουν να υπάρχουν λουλούδια.

ΕΔΑΦΟΒΙΟΙ ΘΗΡΕΥΤΕΣ: Σκολόπεντρες (*Scolopendra* sp.), αράχνες, σκορπιοί, αρπακτικά σκαθάρια κυνηγούν τη νύχτα.

ΜΥΡΜΗΓΚΙΑ: Τα σποροφάγα μυρμηγκία-συλλέκτες (*Messor* sp.) και πολλά σαρκοφάγα ή παμφάγα είδη μυρμηγκιών χαρακτηρίζουν τα μεσογειακά οικοσυστήματα.

Ίχνη θηλαστικών στην Αττική

Ψάξτε γύρω στους νερόλακκους και μετρήστε τα δάχτυλα:

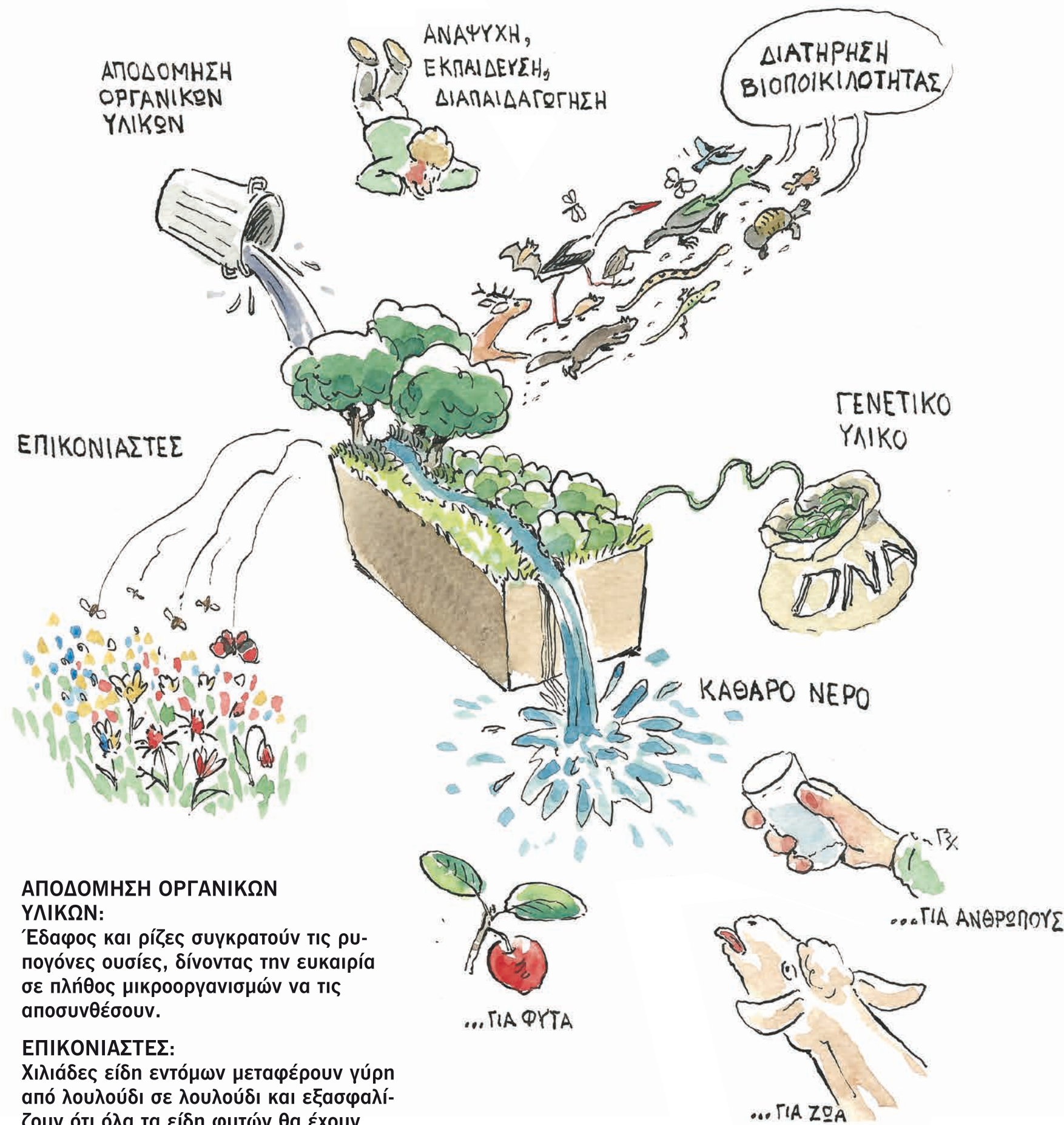
ΓΙΔΑ: 2 καμπύλα, πάντα σε σχήμα V
 ΠΡΟΒΑΤΟ: 2 ίσια
 ΖΑΡΚΑΔΙ: 2 καμπύλα, σχήμα καρδιάς
 ΕΛΑΦΙ: 2 ίσια, μεγάλο
 ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ: 2 ή 4 καμπύλα, μεσαίο
 ΓΑΤΑ: 4, χωρίς νύχια, μικρό, στρογγυλό
 ΑΛΕΠΟΥ: 4, μικρό, ωοειδές
 ΣΚΥΛΟΣ: 4, μικρό ως μεγάλο, γωνιώδες
 ΤΣΑΚΑΛΙ: 4, σαν μεσαίος σκύλος
 ΛΥΚΟΣ: 4, μεγάλο, εμπρός ίχνος όπως πίσω ίχνος σκύλου
 ΠΟΝΤΙΚΟΣ: 4 ή 5, μικροσκοπικό
 ΣΚΑΝΤΖΟΧΟΙΡΟΣ: 4 ή 5, μικρό
 ΛΑΓΟΣ: 4, μικρό, μισοσβησμένο εξαιτίας τριχωτής πατούσας
 ΚΟΥΝΑΒΙ: 5, μικρό, ακανόνιστη παλάμη
 ΑΣΒΟΣ: 5, μακριά νύχια, μεσαίο, θυμίζει αρκούδα

0 5cm

Οι επιστημονικές ονομασίες των ειδών είναι: γίδα (*Capra hircus*), πρόβατο (*Ovis aries*), ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*), ελάφι (*Cervus elaphus*), αγριογούρουνο (*Sus scrofa*), γάτα (*Felis catus*), αλεπού (*Vulpes vulpes*), σκύλος (*Canis domesticus*), τσακάλι (*Canis aureus*), λύκος (*Canis lupus*), ποντικός (*Apodemus flavicollis*), σκαντζόχοιρος (*Erinaceus concolor*), λαγός (*Lepus europaeus*), κουνάβι (*Martes foina*), ασβός (*Meles meles*).

Οικοσυστημικές υπηρεσίες

Τα φυσικά οικοσυστήματα προσφέρουν στους ανθρώπους οικοσυστημικές υπηρεσίες, όπως οι παρακάτω:

ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ:
 Έδαφος και ρίζες συγκρατούν τις ρυπογόνες ουσίες, δίνοντας την ευκαιρία σε πλήθος μικροοργανισμών να τις αποσυνθέσουν.

ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΕΣ:
 Χιλιάδες είδη εντόμων μεταφέρουν γύρη από λουλούδι σε λουλούδι και εξασφαλίζουν ότι όλα τα είδη φυτών θα έχουν απογόνους.

ΑΝΑΨΥΧΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗ:

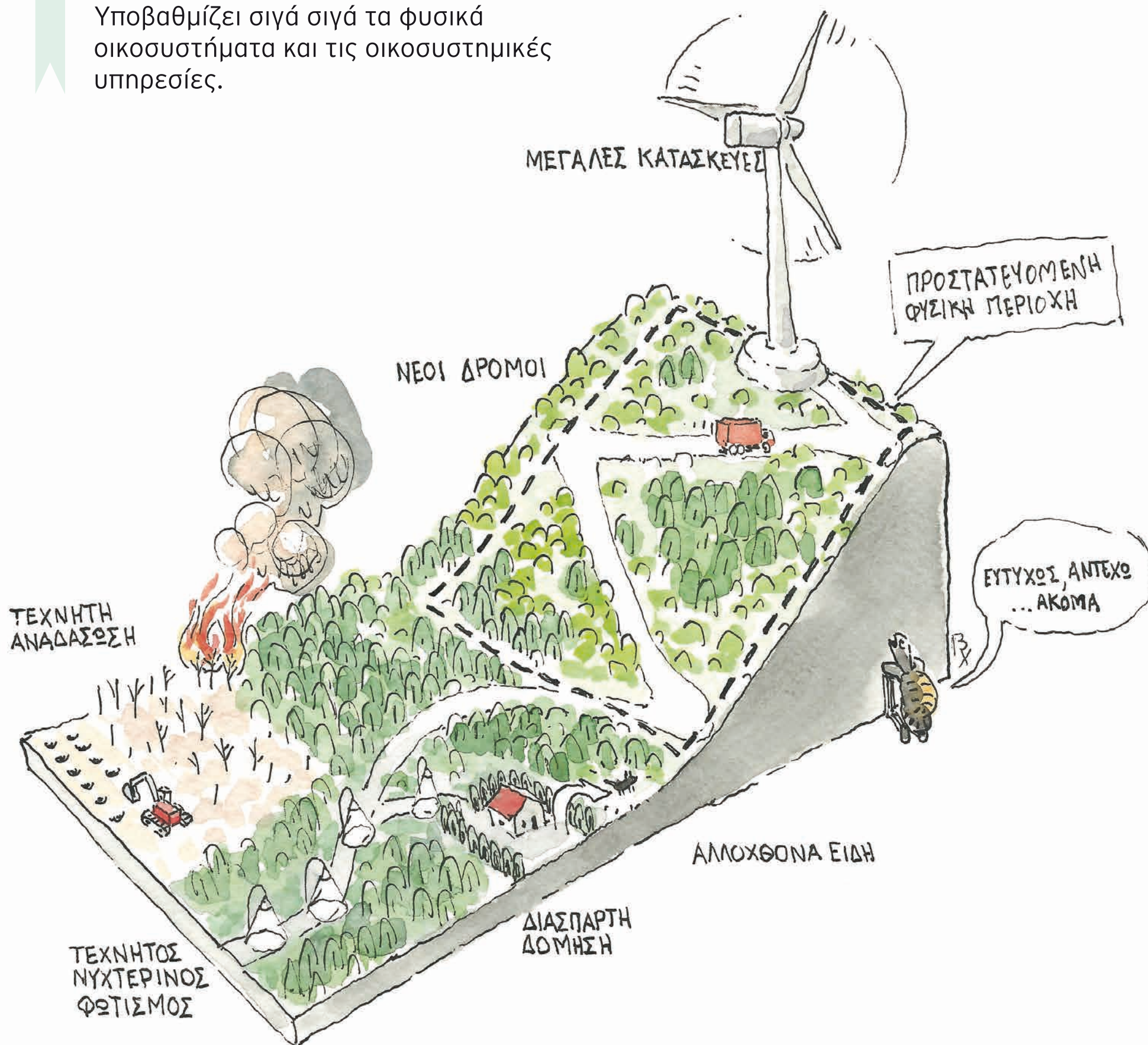
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ:
 Κάθε φυσικό οικοσύστημα περιέχει χιλιάδες είδη, που, όπως τα γρανάζια σε μια μηχανή, το διατηρούν σε καλή λειτουργία.

ΓΕΝΕΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:
 Φάρμακα, θεραπείες, εξημερωμένα είδη, όλα βελτιώνονται συνεχώς χάρη στο γενετικό υλικό των άγριων ειδών.

ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ...ΓΙΑ ΦΥΤΑ ...ΓΙΑ ΖΩΑ ...ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Κακή διαχείριση

Υποβαθμίζει σιγά σιγά τα φυσικά οικοσυστήματα και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ:
 Διασπούν τα φυσικά οικοσυστήματα, προκαλούν όχληση στα ζώα.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ:
 Διευκολύνουν την πρόσβαση και τις παράνομες δραστηριότητες.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ:
 Διαταράζει το έδαφος και την τράπεζα σπερμάτων (σπόρων θαμμένων στο έδαφος).

ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΝΥΧΤΕΡΙΝΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ:
 Επηρεάζει την έκκριση ορμονών, την τροφοληψία και τη θήρευση στα νυκτόβια ζώα.

ΔΙΑΣΠΑΡΤΗ ΔΟΜΗΣΗ:
 Διασπά τη συνεκτικότητα του φυσικού τοπίου, προκαλεί πυρκαγιές.

ΑΛΛΟΧΘΟΝΑ ΕΙΔΗ:
 Θηρεύουν ή ανταγωνίζονται τα αυτόχθονα είδη.

Καλή διαχείριση

Διατηρεί τις φυσικές λειτουργίες των οικοσυστημάτων, αλλά και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες.

ΜΙΚΡΑ ΕΡΓΑ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ:
 Διατηρούν συνεκτικά τα φυσικά οικοσυστήματα, δεν προκαλούν όχληση στα ζώα.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ:
 Διατηρεί μωσαϊκό με ξέφωτα, περιορίζει τις πυρκαγιές.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ:
 Λιγότερη διάβρωση εδάφους, τεχνητή αναδάσωση μόνο όπου χρειάζεται.

ΔΟΜΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ:
 Προστατεύει τα κτίρια από πυρκαγιές, διατηρεί τα φυσικά οικοσυστήματα.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:
 Οργανώνει το χώρο, ορίζοντας εκτάσεις για τις ανθρώπινες δραστηριότητες και για τη διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων.

ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ, ΟΧΙ ΔΡΟΜΟΙ:
 Διευκολύνουν την πρόσβαση, αλλά όχι τις παράνομες δραστηριότητες.